

червоний тон як основний, написи – чорні, використано велику фотографію торсу у якості ілюстративного матеріалу. Якщо розглянути фотографії, то стає зрозумілим, що книга має бути насамперед цікавою представникам андеграунду та іншим молодіжним субкультурам.

Як висновок, аналіз видань останніх років дає змогу стверджувати, що при художньому оформленні книжкового видання про тату враховується його зміст (аналіз історії татуювання; пояснення ідентичності, що несе конкретне татуювання, та його сенс чи які історії воно може розповісти; як різні культури дивляться на татуювання; причини великої популярності таких малюнків у населення після важких 90-х років минулого століття татуювання тощо). Але дизайн подібних видань завжди враховує смаки цільової групи (залежні від віку, статі її представників) та тяжіє до використання контрасту при її колористичному оформленні. Ще однією особливістю таких видань є використання значної кількості фотографій як ілюстративного матеріалу, і не лише чорно-білих, але й кольорових. Тому при розробці видань українською мовою про татуювання треба враховувати як сучасні тренди в художньому оформленні книг такої тематики, тренди сучасного графічного дизайну, так й запити цільової аудиторії видання.

Література:

1. Клантен P. *Forever: The New Tattoo*. URL: https://www.yakaboo.ua/forever-the-new-tattoo.html#media_popup_photos
2. Сік Н. *Тату это круто! Размещение, стиль, мотив, символика*. URL: https://www.yakaboo.ua/ua/tatu.html?gclid=Cj0KCQjw1OmLBhCHARIsAGiJg7mk9Jua-qRduAfv119YRfo-AESg8vOn-Qu6o4Sd008hGglwbzy2UJLaAiJEALw_wcB
3. Филатова С. *Энциклопедия татуировок*. URL: https://www.yakaboo.ua/jenciklopedija-tatuirovok.html#media_popup_photos
4. Angell T. *London Tattoo Guide*. URL: https://www.yakaboo.ua/london-tattoo-guide.html#media_popup_photos

ЕКОЛОГІЧНИЙ ДИЗАЙН: ЗБІРНА-РОЗБІРНА ОБ'ЄМНА КОНСТРУКЦІЯ ДЛЯ ВИСТАВКОВОГО ПРОСТОРУ ЯК АРТ-ОБ'ЄКТ

Г. С. Клепіковська
магістрант
О. П. Поліщук
докт. філос. наук, проф.
ЖДУ ім. І. Франка

Варто вказати, що у формотворчості сучасних дизайнерів та митців все частіше спостерігається інтерес до використання новітніх матеріалів, наприклад карбонової фібри при розробці дизайну меблів [7], або ж дещо несподіване використання знаних вже матеріалів – як приклад паперова «жива» скульптура Лі Хунбо [1]. Одним із першим дизайнерів, хто почав у дизайні меблів використовувати картон (як вторинну сировину),

вважається Френк Гері (Frank Gehry). Починаючи з крісла Wiggle Side у 1972 році, він зосередив увагу на цьому матеріалі, незвичному для розробки різноманітних меблів.

Метою цієї розвідки є розгляд творчості Френка Гері та аналіз перспектив використання його ідей у художньому конструюванні меблів із картону.

Треба вказати, що можливою причиною інтересу Ф. Гері до такого незвичного матеріалу, як картон, при конструюванні меблів стало те, що виробники розпочали шукати ще з 60-х років XX століття альтернативу деревині через її високу вартість. Картон як матеріал міг би конкурувати з легкістю і гнучкістю пластику, проте він виступав як матеріал із дешовшої, вторинної сировини [11]. Easy Edges – це назва серії дизайнів меблів, створених Ф. Гері з 1969 до 1973 року. Він виявив, що звичайний гофрований картон, накладений шарами в різних напрямках, додає міцності конструкції меблів і робить останні придатними для повсякденного використання. Відтак Гері використав своє відкриття як основу для виробництва серії меблів (повна назва – Easy Edges Wiggle Side Chair) [2, 3, 8, 9, 10, 13, 14, 15]. Використання дизайнером картону як нового матеріалу для виробництва меблів демонструє, як видається, його зацікавленість у використанні нетрадиційних матеріалів і засобів при створенні об'єктів, які є «функціональними і візуально вражаючими» [12].

Треба наголосити, що у світі неймовірна кількість картону є відходами. Більшість з нього переробляється, але суттєва частина спалюється або потрапляє на сміттєзвалища, що не сприяє поліпшенню екологічної ситуації в нашому житті. Проте замість цього його можна переробити на меблі, або інші конструкції (об'єкти штучної форми). Тому сьогодні деякі дизайнери використовують природні властивості картону, створюючи несучі конструкції без необхідності з'єднання матеріалу клеєм. Крім того, виробляється і водонепроникний, вогнестійкий картон. Це легкий і водночас міцний матеріал. Наприклад, складені табурети здатні утримувати вагу до 200 кг, в залежності від товщини використаного картону (при цьому їх можна скласти і розкласти відносно швидко та легко). Картон зараз використовується як економічний і портативний будівельний матеріал для створення виставкових стендів й тимчасових конструкцій, які можна швидко встановити та запакувати для подальшого використання.

Яскравий представник цього напрямку формотворення – Nordwerk Design. Це німецька студія архітектури, заснована Максиміліаном Хансеном у 2012 році [4]. З того часу Nordwerk досліджує перспективи розвитку екологічного дизайну на міжнародному рівні, зокрема у 2017 році фірма розширила свій радіус дії до Північної Америки. Разом із студією Hive City у Ванкувері, Nordwerk став світовим брендом екологічного дизайну та архітектури [5]. Дана студія в основному використовує картон преміум-класу, з орієнтацією на масштабні конструкції, а саме організацію виставкового простору.

Укажемо, що на основі власного дизайну Г. Клепіковською була розроблена конструкція з картону у вигляді стилізованого яблука («Яблуко»). Для реалізації даного проекту був використаний картон преміум-класу з 7 шарів, як вторинна сировина (упаковка іншого товару, яка підлягала утилізації). Фірма Nordwerk Design надала авторці креслення своєї власної розробки крісла та дозволила використати його при оформленні фотозони, згодом Nordwerk Design опублікувала дану роботу на своєму інформаційному каналі в Інстаграм [6]. Висота проектного об'єкта («Яблуко») – 160 см, ширина – 170 см. Для крісел було використано 5-тишарний картон, але не зважаючи на те, що матеріал тонкий, він з легкістю витримує людину вагою до 100 кг.

Як висновок, використання картону в художньому проектуванні (конструюванні) меблів та виставкових конструкцій є екологічно виправданим способом досягти неординарних результатів: картон пластичний, легкий, його можна переробляти або

Рис. 1. Г. Клепиковська
«Яблуко»

повторно використовувати після того, як конструкція відпрацювала своє призначення. Відтак, картон можна використати як економічний та портативний будівельний матеріал для виставкових стендів чи тимчасових будівель (конструкцій), які можна швидко встановити й запакувати для подальшого використання. Використання картону дає можливістю досягти успіху там, де інші матеріали зазнали невдачі через високу вартість або шкоду навколишньому середовищу. Ще одна перевага – швидке, легке транспортування та збірка, роблять його, як видається, привабливим матеріалом для створення навіть тимчасового житла. Тому художнє конструювання виробів із картону – це перспективний напрямок в розвитку сучасного дизайну з огляду на світові екологічні проблеми.

Література:

1. *Живые скульптуры из бумаги китайского дизайнера покоряют мир...* URL: <https://www.youtube.com/watch?v=u0fqCN5yreY>
2. Документальний фільм *Frank Gehry: An Architecture of Joy* (2000), 58 min, URL: https://www.imdb.com/title/tt1836798/?ref_=nm_knf_t2
3. Офіційний сайт архітектурної фірми Френка Гери. URL: <https://www.foga.com/>
4. Офіційний сайт компанії Nordwerk Design. URL: <https://nordwerk.co/>
5. Офіційний сайт компанії Hive City. URL: <https://www.hive.city/>
6. Посилання на публікації роботи Галини Клепиковської на інформаційному каналі Інстаграм фірми Nordwerk Design. URL: https://www.instagram.com/p/CECKIwxJzF6/?utm_source=ig_web_copy_link
7. *Ascension Carbon Fiber Furniture*. URL: <https://pinterest.com/pin2898->
8. Gehry's *Quiet Interventions Reshape the Philadelphia Museum*, *New York Times*, May 30, 2021.
9. *Frank Gehry at 90: 'I love working. I love working things out'*. Interview, Rowan Moore, *The Guardian*, February, 2019.
10. *Frank Gehry's Luma Arles tower to open in south of France*. *The Guardian*, June, 2021.
11. Leblois, Olivier. *Carton. Mobilier/Éco-Design/Architecture*, Marseille 2008, ISBN 978-2-86364-186-6.
12. *Luma Arles review – Frank Gehry, a billionaire and a wonderland of good intentions*. *The Guardian*, August, 2021.

13. *Times Readers on the Most Significant Works of Postwar Architecture, New York Times, August 13, 2021.*

14. *What Would I Do? 'Frank Gehry, 92, Is Too Busy to Retire, New York Times, April 13, 2021.*

15. *2021 culture preview Brutal Bacon, wild Gehry and unmissable Abramovic: 2021's best art, architecture and photography, The Guardian, December, 2020.*

СПЕЦИФІКА РОЗРОБКИ, ОФОРМЛЕННЯ ТА РОЛЬ ДРУКОВАНИХ КАЛЕНДАРІВ У ЖИТТІ ЛЮДИНИ ХХІ СТОЛІТТЯ

В. В. Сичевська

магістрант

О. П. Поліщук

докт. філос. наук, проф.

ЖДУ ім. І. Франка

У сучасному світі все більша увага приділяється темі економії часу та планування свого життя, і ніщо в цьому не допоможе так як календар, що допомагає впорядковувати темпоральні особливості нашого динамічного життя. Сучасні люди постійно користуються календарем: по виробничих потребах, через навчання або просто в особистих потребах. В наш час потребу впорядковувати особистий час можуть як паперові, так й електронні календарі. Останні встають все більш популярними, можливо завдяки моді.

Маємо за мету розглянути зв'язок трендів у графічному дизайні і моди при розробці друкованих календарів у сучасному суспільстві.

Виріб, який ми називаємо календарем, може розглядатися в різних значеннях, але він потрібний для впорядкування циклів людського життя, тобто календар – це: 1) система відліку днів та/чи більш тривалих проміжків часу, що базується на циклічних змінах, пов'язаних із рухом Землі навколо Сонця і Місяця навколо нашої планети; 2) перелік днів року, коли відбувається поділ на часові проміжки (тижні та місяці), а ще й позначення свят; 3) періодичне довідкове видання, в якому послідовно наводиться перелік днів, тижнів, місяців конкретного року, а також можуть наводитися дані різного характеру. Такий виріб має багато функцій по впорядкуванню графіку щоденних чи щотижневих дій: він згодиться для укладання річного плану; розрахунку навчальних днів для вчителя та учнів; планування відпустки; поетапного фіксування бартерної реклами для блогера/блогерка тощо [1]. Якщо ввести слово «календар» в Play Маркеті, то з'являється 27 варіантів цього додатку: «Календар Google» із гаслом «Завантажте офіційний календар Google, щоб встигати завжди і всюди»; «Український календар» із національними святами; «Менструальний календар» для допомоги жінкам, а ще знайти можна календар для «огородників-садівників», астрологічний календар тощо. Це засвідчує попит на такі вироби у різних цільових групах, і кожний споживач завжди має свої бажання та уявлення про цінне/нецінне, важливе/неважливе у змісті календаря, а також й естетико-художніх основ його оформлення.

Проте оформлення календаря регламентується ДСТУ 4861:2007: «Вихідні відомості в календарі оформлюють відповідно до розділу 7. У малоформатному і мініатюрному